

Vi trenger en verdiopprustning

Taler

Dag Inge Ulstein

Dato

24 april 2025

Sted

Bergen

Omstendigheter

Partilederens tale til KrFs landsmøte

1 Velkommen til Landsmøte - og velkommen til Bergen!

5

10

Bergen setter spor ... Komme hit i går. Innom Lillelungern, Festplassen ...

15

20

Slik det bare kan se ut – akkurat her – nå når våren er på sitt vakreste!

25

30

Du vet, for bergensere er Bergen ikke bare en by. Det er verdens navle. Planetens toppunkt. Punktum.

35

40

Et godt eksempel fikk vi i 2013, da leserne av USA Today kåret Bergen til Europas nest vakreste by.

45

50

Foran Paris, Praha og Venezia! Men knepent slått av ... Riga.

55

60

Media ringte ordfører Drevland for en kommentar. Ho svarte naturlig nok
65 kontant: – Her må det ha skjedd en feil.

70

75

Det hadde ho selvfølgelig rett i - som en ekte bergenser fra Vesterålen.

80

For du trenger ikke være født her for å være bergenser. Du kan nemlig være bergenser av overbevisning.

85

90

KrF er en ektefødt bergenser. Å komme te Bergen, e å komma hem.

95

100

Det var her det hele startet - i 1933.

105

110

Partiet vokste fram av motkulturene - med røtter helt tilbake til haugianerne.

115

120

Dei som forandret Norge med tro og verdier i sekken, og gründerånd i blikket.

125

130

Dei bygde møller, sagbruk og skipsverft. Og dei bygde håp.

135

JA virkelig: Dei bygde på verdier – og skapte verdier.

140

Det store gjennombruddet kom etter krigen.

150

155

Folk hadde kjent på kroppen hva som skjer når totalitære strømninger og autoritære ledere tar over. Flere og flere så hvor sårbart demokratiet er uten noen grunnleggende fellesverdier og etiske normer.

165

170

Derfor mobiliserte KrF bredt, med visjonen om et samfunn bygd på kristne grunnverdier.

175

180

Dokke, Nå mobiliserer KrF igjen. Vi skal gjøre et godt valg.

185

190

Vi skal over sperregrensa!

195

200

For vi skal bidra til et nytt flertall og en ny regjering.

205

210

Vi skal sikre gjennomslag for en politikk som bygger på verdier – og skaper verdier.

215

220

225

Vi lever i en tid preget av alvor. Blodig alvor. Europa står i den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig.

230

235

Palmesøndag ble vi igjen minnet om brutaliteten i Putins krig. 34 mennesker drept, 117 skadet, da russiske missiler traff Sumy – en ukrainsk by, full av sivile på vei til Gudstjeneste. Ikke et eneste militært mål. Bare liv – knust.

240

245

250

Og fortsatt er over 20.000 ukrainske barn bortført til Russland. Bort fra sine familier, bort fra sitt hjemland. Det er ikke bare opprørende. Det er en forbrytelse.

255

260

Da Russland invaderte Ukraina i 2022, regnet mange med at Kyiv ville falle i

løpet av dager, kanskje uker. Men det skjedde ikke. Det ukrainske folk reiste seg – og har i over tre år forsvart sitt land, sin frihet og sitt demokrati.

265

270

Og jeg vet jeg har hele Landsmøtet med meg når jeg sier:

275

KrF står urokkelig sammen med det ukrainske folket

280

285

Vi ønsker fred. Ukrainerne selv ønsker fred mer enn noen. Men kapitulasjon er ikke fred. Og en fred diktert av Putin – den varer ikke.

290

295

300 Flere ganger har Russland inngått og brutt avtaler med Ukraina. De som

fortsatt tror på gode intensjoner fra Moskva – må legge bort naiviteten.

305

310

Slutten på denne krigen - når den kommer, må ikke bare bli en midlertidig stans før Putin angriper igjen.

315

320

Vi trenger en fred som er rettferdig, varig og til å stole på

325

– for Ukraina og for hele Europa.

330

335

Kjære Landsmøte; Heller ikke Norge kan ta vår sikkerhet for gitt. Vi må styrke forsvaret. Og vi må gjøre det nå.

345

350 Vi må fremskynde Langtidsplanen for forsvaret. Vi må forenkle de militære
anskaffelsesprosessene. Vi må øve mer, fylle lagrene og vi må trappe opp
våpenproduksjonen i Norge.

355

360

NATO er bærebjelken i vår forsvarspolitik. Forsvarssamarbeidet med våre
nordiske naboer og Storbritannia intensiveres.

365

370

Samtidig er USA vår viktigste allierte og helt nødvendig for vår og Europas
sikkerhet. Derfor må vi bygge tillit, og arbeide for at det samarbeidet består.

375

380

385 Her står det politiske Norge sammen. Det er en stor styrke for landet vårt.

390

395 Jeg vil takke Statsministeren. Ja, for den fasthet han har vist i denne tiden. Og
uansett om det er Solberg eller Støre som er statsminister etter valget, vet vi at
Norges linje ligger fast. Slik skal det være.

400

405

For - å sikre land og folk – det er politikken aller viktigste oppgave.

410

415

Sikkerhetssituasjonen er alvorlig.

420

Men, den største trusselen er fortsatt ikke tanks over grensa – men angrep som
holder seg under terskelen for krig: sabotasje, cyberangrep, spionasje og
425 påvirkning.

430

435 Dette er kriminalitet. Og det er politiet som står i førstelinjen.

440

445 Tidligere var skillet klart: Forsvaret tok seg av ytre trusler, politiet av indre. Men
i dag bruker fremmede stater kriminelle nettverk som en del av sine strategier.
Når vi ikke kan bevise at det er en stat som står bak, er det politiet som må
etterforske, avsløre og stanse angrepet.

450

455

Likevel er politiet alvorlig nedprioritert. Politimestre forteller at de vet om
460 mistenkelig aktivitet rundt kritisk infrastruktur – men mangler folk og utstyr til
å følge opp.

465

470

Bare her i Vest politidistrikt - er det registrert over 1100 droneobservasjoner og
sabotasjehandlinger rundt viktige energianlegg. Samtidig seiler Russlands
skyggeflåte daglig langs kysten – mens politibåten står på henger og helikopteret
mangler mannskap. Det er alvorlig.

475

480

Derfor trenger vi en akutt opptrapping. Politiet må styrkes:

485

Med mannskap, med utstyr, med kapasitet.

490

495

500 Grensekontroll, patruljering og etterforskning må få et reelt løft.

505

510 Så er det noen som mener at løsningen nå er å få Norge inn i EU.

515

520 Til det vil jeg si: Vi kan ikke snakke om sikkerhet i Europa og Norge uten
NATO. Her ligger våre og kontinentets sikkerhetsgarantier – ikke i EU. Det er
også EU-landene klar over.

525

530

Så har KrFs løsning for handel og samarbeid med EU, blitt Norges løsning. EØS
avtalen er utrolig viktig. Den må vi sikre og bygge videre på.

540

Og i en tid som krever samling, trygghet og tydelighet, er ikke en ny splittende
545 EU-debatt det landet vårt trenger.

550

555

Vi gjør en alvorlig feil dersom vi tror at militær opprustning alene er nok. Det
holde ikke, uansett hvor mye vi investerer. Vi trenger noe mer.

560

565

Noe stadig flere begynner å ane. Vi trodde vi var del av en stadig bedre, mer
velutviklet og velinformert verden, som bare skulle innta nye nivå av velstand.
Men så viser det seg at Demokratiet, freden og rommet for meningsytring er
570 skjørt.

575

580

Prisgitt de som til enhver tid utøve makt og de strømningene som dominerer. Vi trenger derfor også noe mer grunnleggende enn militær opprustning.

585

590

Vi trenger en verdiopprustning.

595

600

Vi trenger å bygge et verdimesig vern i en urolig tid.

605

610

Ja - det er viktig med lagre for mat og medisinerer. Det er viktig med

615 strømbereidskap og tilfluktsrom. Men det finnes en beredskap som er enda viktigere:

620

625 Motstandskraften i våre verdier.

630

635 Et vern om menneskeverdet.
En ring rundt ytringsfrihet og trosfrihet, rettstat og demokrati.

640

Ja, kan vi snakke om et løft for nåde – i en nådeløs tid? For tilgivelse.
645 Et forsvar for sannhet – i en tid preget av løgn, konspirasjoner og polarisering.

650

655

Når felles verdier svekkes, svekkes også beredskapen mot de kreftene som vil splitte og bryte ned.

660

665

Det er nettopp i en tid som denne med store endringer, uforutsigbarhet og utrygghet at fri meningsyttring, mangfold, trosfrihet og det liberale demokratiet er avgjørende. Ja, selve motgiften mot det totalitære.

670

675

Det er disse Verdiene som gjør Norge sterk

680

685

690

Derfor er skolen helt avgjørende. KrF har alltid sagt at skolen både skal utdanne og danne. I dag er dannelsen et lite brukt ord, men jeg vil si det er viktigere enn

noensinne.

695

700

Skolen er vår indre forsvarslinje – Den må bygge et vern av demokratiforståelse, kritisk tenkning og respekt for kunnskap.

705

710

Den skal utruste barn og unge til å stå støtt i møte med informasjonsflom, manipulerende algoritmer og kunstig intelligens.

715

720

Skolen må formidle at det er etikken som skal styre teknikken – aldri motsatt.

725

735 Skolen og foreldrene i samarbeid, må hjelpe barna til mindre skjerm og mer lek.
En barndom uten sosiale medier. Mindre tid på gaming og scrolling, og mer
felleskap. Mindre influensere og mer vennskap.

740

745

Skolen skal utdanne – Ikke først og fremst forbrukere, men Folk, borgere som
deltar, tar ansvar og bygger fellesskap. Forbrukere spør: "Hva får jeg?" Borgere
spør: "Hva kan jeg bidra med?"

750

755

760 For, demokratiet lever ikke av rettigheter alene – det lever av ansvar, deltakelse
og tillit.

765

770

Ekte verdiopprustning handler også om røtter.

775

780

Vi har nettopp markert at det er 1000 år siden kristenretten ble innført gjennom
785 Gulatingsloven. Det var begynnelsen på den mest dyptgripende
samfunnsendringen i vår historie.

790

Hevn ble erstattet med rett. Slaveriet tok slutt. Kvinner og barn fikk vern.
795 Skikken med å sette ut uønskede barn opphørte. De svakeste fikk verdi.

800

Kristendommen forvandlet ikke bare enkeltmenneskers tro – den la
grunnmuren for rettsstaten og velferdssamfunnet. Helsevesen og skole.

805

810

815 Det finnes knapt en bedre anledning enn tusenårsjubileene til å styrke
undervisningen om kristendommen og vår felles kulturarv. Ikke for å se bakover
– men for å bygge for framtiden.

820

825

Derfor vil KrF gi kristendom og den kristne kulturarven større plass i KRLE-
faget, slik vi har foreslått og vil kjempe for på Stortinget.

830

835

Kjære Landsmøte,

840

Hvis vi virkelig skal ruste samfunnet for framtida, er kompetanse en
forutsetning og skolen en nøkkel.

845

850

855 KrF har alltid vært et skoleparti. Fra Kjell Bondevik som sikret Høyskoler i
distriktene og kjempet fram friskoleloven. Til Jon Lilletun som har preget vår
skolepolitiske tenkning mer enn noen.

860

865

Mange kan nevnes, helt opp til i dag, med Kjell Ingolf som sammen med resten
av oss fighter for friskolene - og går i spissen for helt nødvendige grep for norsk
skole.

870

875

For, det trengs et krafttak for kvalitet i skolen. Norske elevers ferdigheter i
norsk, matte og naturfag har stupe til et nordisk bunnivå.

880

885

890 En av tre gutter og en av fem jenter går ut av grunnskolen med så svake
leseferdigheter at de sliter med å lese en vanlig tekst.

895

900

Seksåringene savner frileken. Mobbing, skolevegring og ADHD-diagnoser øker.
Og færre enn før vil bli lærere.

905

910

Her har politikken sviktet.

915

920

Siden 90-tallet har vi brukt milliarder på å gjøre grunnskolen til sammen 2 år
lengre - uten at en kan vise til noe som helst økning i læringsutbytte.

930

OECD sier det rett ut: Det er ikke lengden på skoledagen som avgjør læringen –
935 det er kvaliteten.

940

945 Høyresiden roper på mer disiplin – ja takk, sier vi i KrF. Vi gir oss ikke før det er
ro i klasserommet.

950

955

Venstresiden snakker om mer praktisk undervisning – ja takk, sier vi. Alle barn
må møtes med respekt for de evnene de har.

960

965

Men KrFs inngang er klar: Forskjellen på en god skole, og en dårlig skole er læreren.

970

975

Vi må rekruttere flere lærere. Vi må beholde flere lærere. Og vi må gi hver lærer tid, tillit og bedre lønn.

985

990 Se til Finland, der lærer elevene mest i Norden, de gjør det best i Europeiske undersøkelser – Og det gjør dei, uten at de bruker mer ressurser på skolen enn Norge.

995

1000

KrF vil korte ned skoledagen til finsk nivå. Innføre foreldrebetaling for SFO for

de aller rikeste.

1005

1010

1015 Milliardene vi sparer – vil vi bruke på 50 000 kroner ekstra i lønn til lærerne.
Redusert undervisningstid for kontaktlærere. Og et løft for trykte lærebøker –
fordi forskning viser et mye større læringsutbytte når en bruker ekte bøker.

1020

1025

Samtidig vil vi bedre vilkårene og styrke økonomien for friskolene.

1030

1035

KrF-skolen handler ikke om å gjøre barna klare for skolen, men å gjøre skolen
klar for barna!

1040

1045

Verdiopprustning handler også om hva vi må si nei til.

1050

1055

Nei til voldskultur i gatene. Nei til æreskultur og vold i hjemmet. Nei til kvinneundertrykking, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.

1060

1065 Og vi sier nei til islamistisk voldsideologi som sprer hat mot jøder og truer konvertitter.

1070

1075

Dette er ikke holdninger vi kan møte med stillhet, eller kompromiss. Dette er ikke noe utgangspunkt for dialog. Dette er krefter vi må bekjempe – med rettstat, lov og verdier.

1080

1085

For står vi ikke opp for det som bygger, slipper vi til det som river ned.

1090

1095

Jeg tror den danske statsministeren Mette Fredriksen er inne på noe viktig, da
1100 hun nylig etterlyste nettopp en åndelig opprusting.

1105

1110 Hun pekte på Kirken som en viktig verdibærer - i fredstid og i krisetid.

1115

Det har hun rett i.

1125

1130

Kirken er mer enn et treningssenter man kan kjøpe seg plass på. Det er en umistelig del av vår sosiale og åndelige infrastruktur. Kirken er verdt å investere i.

1135

1140

En verdiopprustning handler også om respekten for våre eldre - foreldre og besteforeldre. Respekten for de som har gått foran.

1145

1150

1155 Når sykehjemsplassen ikke er der når en trenger den som mest, rokker det ved selve fundamentet i velferdssamfunnet: At fellesskapet stiller opp når livet butter imot.

1160

1165

KrF skal være en kraft for verdig omsorg – med trygghet i alderdommen, rett medisinsk hjelp, næringsrik mat og et botilbud som faktisk finnes.

1170

1175

Klarer vi ikke å gi våre eldre trygg og verdig omsorg – da har Norge mistet noe av sin verdimeslige ryggrad. Da har Norge virkelig blitt fattig.

1180

1185

Det skjer ikke på KrFs vakt.

1190

1195

1200 Et samfunns reelle styrke, viser seg ikke i antall soldater eller størrelsen på budsjettet. Det viser seg i menneskesynet.

1205

1210

Har dere sett Team Pølsa? Det er verdiopprustning i seg selv. Gjennom vinteren har den herlige gjengen inspirert, rørt og utfordret oss.

1215

1220

Jeg var så heldig å ta imot Syver fra Team Pølsa på Stortinget. Han har barnedemens*, og sist jeg hørte hadde han samlet inn nesten 20 millioner kroner til forskning for å finne en kur mot sykdommen. For et forbilde.

1225

1230

1235 Jeg tror Team Pølsa viser et mangfold som gjør Norge mer ekte og mer menneskelig. Jeg tror det treffer noe hos folk. Ingen av oss ønsker et samfunn der vi blir vurdert ut fra prestasjoner, forbruk eller nytte.

1240

1245

Folk ønsker et samfunn som løfter hvert enkelt menneskes verdi. Den verdien vi eier – ikke på grunn av det vi har eller gjør – men nettopp fordi vi er mennesker.

1250

1255

Dokke, her er folk mye mer enig med KrFs verdier, enn de er med det politiske maskineriet her i landet.

1260

1265

For dessverre ser vi at det tas politiske veivalg, som tar oss i feil retning.

1270

1275

1280 Da KrF for 15 år siden advarte mot et sorteringssamfunn, ble vi beskyldt for
skremselsretorikk. Men det som en gang ble kalt et skremselsbilde, er nå
virkelighet: i dag blir over 90 prosent av barn som får påvist Downs syndrom
nettopp sortert bort.

1285

1290

Og regjeringens dramatiske utvidelse av abortloven, kombinert med
fosterdiagnostikk, åpner dørene på vidt gap for enda mer sortering.

1295

1300

1305 Men vi ønsker ikke det. Vi ønsker ikke et samfunn uten annerledeshet. Det ville
være et kaldere, fattigere og mindre menneskelig samfunn.

1310

Vi ønsker ikke at foreldre i Norge som får barn med Downs skal oppleve seg som en byrde for fellesskapet. Tvert imot – de skal oppleve støtte, fellesskap og respekt.

1320

1325

Da KrF satt i regjering, innførte vi en frivillig kontaktfamilieordning. En ordning der foreldre som venter barn med ekstra behov, kan møte familier som allerede har gått veien før dem. En ordning for å støtte, og å vise fram mulighetene og gledene – ikke bare utfordringene.

1335

1340

Den ordningen likte ikke Arbeiderpartiet. Så de fjernet den.

1345

Kjære Landsmøte – den ordningen skal vi gjeninnføre.

1350

1355

I dag advarer vi mot konsekvensene av å åpne døren for dødshjelp.

1360

1365

FrP vil ha det innført. Venstre vil utrede det. Men vi trenger ingen ny utredning. Erfaringene fra Nederland er utredning nok.

1370

1375

1380

I 2002 ble dødshjelp legalisert i Nederland. Det skulle være for en svært begrenset gruppe alvorlig syke, med kort tid igjen å leve. I dag, 20 år senere, velger mer enn 10 000 mennesker dødshjelp hvert år.

1385

1390

Og det blir flere og flere. De gruppene som øker mest, er unge jenter med psykisk uhelse og eldre med demens.

1395

1400

Når dødshjelp først blir en mulighet, blir det fort også et press. Et stille press. Et «jeg vil ikke være til bry». Et «de hadde det nok bedre uten meg» ...

1405

1410

Så har vi selvsagt sterk empati og respekt for historier om vonde sykdomsforløp og ulidelige smerter.

1415

1420

Men KrF insisterer likevel på at helsevesenets oppgave er å behandle og redde liv
1425 – ikke å avslutte det. Vi vil ikke ha dødshjelp. Vi vil ha livshjelp.

1430

1435

Vårt nei til legalisering av lege assistert selvmord er også et nei til et samfunn der det eneste liv som synes å ha verdi, er det velfungerende og produktive.

1440

1445

Det er samtidig et ja til bedret livshjelp i livets slutfase, et ja til omtanke og barmhjertighet, et ja til smertelindring, et ja til fellesskap og åpenhet om døden.

1450

1455

Vi mener det er et svik å diskutere legalisering av dødshjelp, før vi har bygget ut og styrket tilbudet for smertelindring og palliasjon. Det finnes alternativer – det finnes hjelp.

1460

1465

1470

KrF har foreslått en egen medisinsk spesialitet i palliativ medisin. Stortinget

vedtok det forrige periode. Fire år, og en Arbeiderpartiregjering senere har ingenting skjedd.

1475

1480

Dokke, vi trenger et nytt flertall og en ny regjering!

1485

1490

Verden er i uro. Mange frykter økonomisk kollaps. Men, det finnes noe som er langt mer ødeleggende for et samfunn – en verdikollaps.

1495

1500

1505 For det er all grunn til å si ifra – når USAs president undergraver sannheten og gjør løgn som et politisk verktøy. Det er ikke bare skremmende. Det er ødeleggende. Og det sprer seg.

1515

Vi ser hvordan makt settes over rett. Hvordan akademisk frihet knebles.
Hvordan frie medier presses. Hvordan rettsstaten svekkes, og demokratiske
prinsipper trues.

1520

1525

Og dette skjer ikke i et fjernt diktatur – men hos vår viktigste allierte.

1530

1535

I Det hvite hus foretrekkes nå trusler og tollmurer fremfor rettsorden og
internasjonalt samarbeid.

1540

1545

Palmesøndag, da russiske missiler som nevnt traff sivile ukrainere på vei til

1550 gudstjeneste – valgte Donald Trump å legge skylden på Zelenskyj.
Ikke et ord om Putins ansvar.

1555

1560

Vi ønsker et sterkt og nært forhold til USA. Vi vil verne om det verdifellesskapet som generasjoner har bygd opp over Atlanteren.

1565

1570 Men når sentrale verdier nå kastes over bord – i høyt tempo. Bør det ringe en bjelle. En vekker - til økt bevissthet om hvilke verdier vi står på.

1575

1580

Flommen av løgn, trusler og konspirasjoner – innfall og utfall – fra lederen av den frie verden, er ikke bare trist. Den er farlig.

1585

1590

Dette handler ikke om et TV-show. Det handler om millioner av menneskers liv og fremtid.

1595

1600

Verdens kanskje fremste fagmiljø for utvikling og nødhjelp – USAID – er i ferd med å bli knust.

1605

1610

Livsviktig bistand og global helsehjelp kuttes. Ikke fordi det ikke virker.

1615

1620

Ikke fordi det ikke redder liv. Men fordi det ikke gjør USA rikere og mektigere.

1625

1630

1635

Millioner av liv vil gå tapt.

1640

1645

Bare ett eksempel: Det amerikansk-initierte arbeidet mot AIDS – PEPFAR – har alene reddet over 26 millioner liv. USA har virkelig bidratt stort. Nå står dette i fare.

1650

1655

Når verdens ledere snur ryggen til de svakeste – er det ikke bare et politisk nederlag – det er en moralsk kollaps.

1660

1665

Akkurat nå har 15 millioner barn i Sudan akutt behov for hjelp.
De lever i en virkelighet preget av sult, utbrudd av dødelige sykdommer – og en
1670 1000 prosent økning i vold mot barn.

1675

1680 Men dette når sjelden forsiden. Det skaper ikke klikk. Det vekker ikke
overskrifter.

1685

1690 Nøden øker. Hjelpen kuttes.

1695

1700 Og det er ikke bare USA. Flere av verdens rike giverland vender seg bort.
Norge holder fortsatt stand. Men vi kan og bør gjøre mer.

1710

Vi kan ta lederskap – slik vi har gjort før. Innen global helse. Innen helsesikkerhet. Norge kan ta initiativ. Men regjeringen er fryktelig stille.

1715

1720

Jeg kan love dere én ting:

1725

KrF kommer aldri til å tie i møte med internasjonal urettferdighet.
KrF kommer aldri til å være stille om sult, om fattigdom, om forfølgelse.
KrF kommer aldri til å gi opp kampen mot urettferdige systemer som holder mennesker nede og utnytter de mest sårbare.

1730

1735

Dette er kjernen i en verdiopprustning - Det finnes ingen ekte beredskap uten medmenneskelighet. Og det finnes ingen trygg fremtid som ikke har rom for de som står aller svakest.

1740

1745

1750

1755

Det er ikke nok å ruste opp forsvaret. Vi må også ruste opp verdiskapingen.

1760

1765

For en sterk økonomi gir oss motstandskraft – i møte med kriser, usikkerhet og uro.

1770

1775

1780

I generasjoner har små og mellomstore bedrifter vært ryggraden i norsk økonomi. Det er de som får hjulene til å gå rundt. De skaper arbeidsplasser, investerer i lokalsamfunn – og bygger verdier vi alle nyter godt av.

1785

1790

Men i dag opplever mange bedriftseiere noe helt bakvendt:
At de må tappe bedriften for kapital – for å betale formuesskatt.

1795

1800

Penger som kunne gått til nye ansatte, nye investeringer og nye idéer, forsvinner
ut av bedriften.

1805

1810

Og hvem rammes? Ikke de utenlandske eierne – bare de norske.
Det er urettferdig, og det er usmart.

1815

1820

1825 Vi trenger en næringspolitikk som styrker, ikke svekker, konkurransekraften til norsk eierskap.

1830

1835 Men hva har regjeringen levert? Jo, en såkalt aktiv næringspolitikk, som har bestått av: Nye skatter, midlertidige skatter og til og med skatter med tilbakevirkende kraft ...

1840

1845

Bare de siste tre årene har regjeringen økt skattene for norske eiere og bedrifter med 30 milliarder kroner. Det er nesten 200 millioner kroner i uka. Hver uke!

1850

1855

Det er klart det skaper usikkerhet. Det bremser investeringer. Det kveler nyskaping.

1860

1865

Det gjør det vanskeligere å starte noe nytt, og vanskeligere å vokse.

1870

1875

Jeg har reist landet rundt de siste månedene. Møtt gründere, småbedriftseiere og industriledere. Folk som ikke bare tenker på bunnlinja – men på bygda si, byen sin, og arbeidsplassen til folk. De fortjener bedre. De fortjener en ny regjering.

1880

1885

En regjering som fjerner formuesskatten på arbeidende kapital.

1890

En regjering som gir næringslivet langsiktige og stabile rammevilkår.

1895

En regjering som heier på lokalt eierskap og norske gründere.

En regjering som gjør det lettere å starte bedrifter – ikke vanskeligere.

1905

For det handler ikke bare om tall og prosent. Det handler om arbeidsplasser.
Om drømmer som blir til bedrifter. Og om lokalsamfunn som blir sterke – fordi
noen tok sjansen – og tok ansvar.

1910

1915

1920 Regjeringen har skjønt det: Motstandskraften i samfunnet starter hjemme.

1925 Vi har alle fått beskjed om å ha et lite beredskapslager i kjelleren – med vann,
hermetikk, fyrstikker og bergenske fiskeboller.

1930

1935

Det er fornuftig. Men, la oss være ærlige: Det som virkelig gjør Norge robust –
det er ikke lapskaus på lager. Framtidens trygghet skapes i familien selv – ikke i
boden.

1940

1945

For det er jo i familien det skjer! Det er der vi lærer forskjellen på rett og galt.
1950 Der lærer vi å dele, be om unnskyldning – og å tømme oppvaskmaskinen, i hvert fall på gode dager ...

1955

1960

Familien er samfunnets hjørnestein. Der formes karakter. Der bygges felleskap.
Der legges grunnlaget for ansvar, kjærlighet – og kanskje litt tålmodighet.

1965

1970

Sterke, frie og trygge familier gir et samfunn med ekte motstandskraft.

1975

1980

Men nå ser vi en utvikling som bør bekymre oss: Fødselsraten er historisk lav. Systemet, politikken, belønner det å vente. Og nye studier fra institutt for samfunnsforskning viser at mange opplever at økonomien er et hinder for å få barn.

1990

1995

Vi vet at nordmenn i snitt får færre barn enn de ønsker seg. Det gjelder både de som vurderer å få sitt første barn – og de som gjerne vil ha nummer tre eller fire. Klart det koster. Når behovet melder seg for et ekstra bilsete eller enda et rom til i leiligheten.

2000

2005

KrF vil gjøre noe med det. Vi foreslår skattelette per barn.

2010

2015

2020 50.000 kroner i fradrag for hvert av de to første barna. 100.000 kroner for barn nummer tre og utover. En familie med tre barn og 700.000 i inntekt får da et fradrag på 200.000.

2025

2030

Det monner. Det gir frihet. Og det gjør det lettere å si ja – til det fineste i livet.

2035

2040

For barn er en rikdom. Den største rikdommen vi kan få. Så ja – vårt skatteforslag er på en måte skattelette til de aller rikeste. Men det lever vi godt med!

2045

2050

2055 Jeg synes statsminister Støre sa noe veldig bra i sin tale til Arbeiderpartiets landsmøte. Han sa:

2060

2065

«Vi skal gjøre det viktigste i folks liv – til det viktigste i vår politikk.»

2070

2075

Flott sagt, men vet du hva som ikke ble nevnt med et ord i talen etterpå?

2080

2085

Familien.

2090

I Arbeiderpartiets program er det heller ikke et eneste ord – om utfordring med synkende fødselsrater, og å legge til rette for at folk kan få flere barn. Ikke et ord.

2100

2105

2110 Familienes betydning og behov er ikke på radaren til regjeringen. Det som er bra for familien må alt for ofte vike for det som er bra for arbeidslinjen.

2115

2120 For eksempel den statlige detaljstyringen av foreldrepermisjonen.

2125 Det er ikke vår linje. KRF vil gi familiene mer frihet, mer tillit og vi vil fjerne den fullstendig rigide tredelingen av permisjonen.

2130

2135

Vi vil bygge et samfunn der familiene får frihet - og støtte når de trenger det.

2140

For det finnes ikke noe mer framtidsrettet, mer samfunnsbyggende, forebyggende eller mer verdifullt – enn å satse på familien.

2145

2150

Og tro meg – jeg lever ikke i en drømmeverden der alle familier er perfekte, lykkelig gift og har 3,2 barn. Jeg vet at familielivet kan være kaotisk, krevende –
2155 og langt fra Instagram-glansbilder. Men jeg er overbevist om én ting:

2160

2165 Skal vi bygge et varmere samfunn, preget av fellesskap, ansvar og omsorg – da må vi løfte familien.

2170

2175

Skal vi lykkes med en ekte verdiopprustning, da trenger vi en renessanse for familiepolitikken. For det er i familien at de viktigste verdiene formes. Det er der vi lærer kjærlighet, respekt og tilhørighet. Og det er der barn får røtter – og vinger.

2180

2185

2190 Å satse på familien, er å styrke samfunnets motstandskraft.

2195

2200

Ingen politisk oppgave er viktigere enn Norges og nordmenns sikkerhet. Den ytre og den indre sikkerheten henger sammen. Begge er nødvendig for et trygt samfunn.

2205

2210

Er vi i ferd med å venne oss til overskrifter som burde fått alarmen til å gå:

2215 Eksplosiv økning i kokainbruk, Oslo er blitt Skandinavias kokainhovedstad, og 17 prosent av gutter i tredje på videregående der har prøvd kokain.

2220

2225

Dette er dramatisk. Og det handler ikke bare om Oslo. Det gjelder hele landet. Vi ser en mørk utvikling med flere overdoser, flere unge rekruttert inn i kriminelle nettverk og en brutalisering vi ikke har sett maken til i Norge.

2230

2235

Vi vet hvor dette kan ende. Vi trenger bare å se over grensa.

2240

I Stockholm var det én eksplosjon – hver eneste dag – i januar.

2245

31 sprengninger på én måned. Gjengvolden i Sverige har utviklet seg til en nasjonal krise. Og svensk politi sier rett ut: De grep ikke tidlig nok inn.

2250

2255

2260 Vi må ikke gjøre samme feilen her.

2265

2270 I Norge er det blitt 427 færre politifolk siden dagens regjering tiltrådte.
Oppklaringsprosenten har stupt med 40 prosent. Antall saker som henlegges
selv om politiet vet hvem som gjorde det – har doblet seg siden 2021. Samtidig
vurderer Kripos trusselen fra organisert kriminalitet som høyere enn noensinne.

2275

2280

Og vet dere hva? Det merkes. Ungdom sier det går like fort å få kokain levert på
døra som å bestille en pizza. Ifølge Blåkors opplever én av fire unge at kokain er
2285 like vanlig som alkohol på fest.

2295

Vi har fått et samfunn der det virker lettere å få tak i narkotika enn hjelp.

2300

2305

Dette er ikke bare et helsepolitisk spørsmål. Det er et trygghetsspørsmål. Det er et forebyggingsspørsmål. Det er et sikkerhetsspørsmål.

2310

2315

Derfor har KrF foreslått å gi politiet verktøyene de trenger – som mulighet til å ta en enkel spyttprøve eller gjennomføre ransaking når det er mistanke om narkotika.

2320

2325

2330 Regjeringen beveger seg i riktig retning med rusreformforslaget som ble lagt fram før påsken. Men, det er både for sent og for slapt.

2335

2340

Vi kan ikke sitte stille og se på at normaliseringen av narkotika skyter fart blant ungdom.

2345

2350

KrF sier nei til legalisering. Nei til normalisering. Ja til å styrke politiet. Ja til å ruste opp tollvesenet. Ja til å stanse de kriminelle gjengene.

2355

2360

Og vi sier: Foreldre må få støtte – men de må også ta mer ansvar.

2365

2370

Narkotikapolitikk er verdipolitikk.

2375

2380

2385 Dette handler om hvilket Norge vi vil ha. Om barna våre skal vokse opp med trygghet – eller frykt.

2390

2395 Enten tar vi grep nå – eller så lar vi problemene vokse seg så store at vi ikke klarer å håndtere dem i morgen.

2400

2405

KrF velger trygghet. Vi velger ansvar. Vi velger å handle – før det er for sent.

2410

2415

Og la meg legge til. Utfordret Støre i spørretimen i går.

2420

Gatehospitalet her i Bergen gir livsviktig hjelp til alvorlig rusavhengige. Nå må de kutte 40 % av staben og 1000 liggedøgn for pasientene, på grunn av for lite tilskudd ...

2425

2430

2435 Et kvalitetstilbud som er bygget opp over mange år raseres. Gode fagmiljø svekkes. Ting rives ned, som ikke bare kan bestilles igjen når man innser at man trenger dem.

2440

2445

Dette rammer de mest sårbare. Det er prioriteringer som setter systemer foran mennesker, ideologi foran behov – og prinsipper foran sunn fornuft.

2450

2455

Derfor sier vi til Arbeiderpartiet: Ikke tving Frelsesarmeen og pasientene ut i enda en omkamp. Få på plass en redningspakke nå – og en varig, forutsigbar finansiering.

2460

2465

2470 Gatehospitalet må få leve.

2475

2480 Kjære Landsmøte,

2490

KrF går til valg for en ny regjering.

2495

Vi går til valg for en ny politisk kurs.

2500

2505

Vi ønsker Erna Solberg som Statsminister. Hun vil best representere det naturlige tyngdepunktet i et sentrum-høyre samarbeid.

2510

2515

Men først og fremst går vi til valg for å styrke KrF. Det er det som er jobben vår sammen nå!

2520

2525

For med et sterkere KrF – får vi kraft til å dra politikken mot sentrum.

2530

2535

Kraft til å legge til rette for næringsliv og nyskapning. Kraft til å sette familien først. Og kraft til å si tydelig nei til Narkotika.

2540

2545

Det vil gi oss kraft til å sikre nok sykehjemsplasser og en eldreomsorg med verdighet. Kraft til å styrke norsk landbruk og levende lokalsamfunn. Til en skole som setter barnas behov først.

2550

2555

2560

KrF vil alltid være en kraft for menneskeverd. For et samfunn med plass til alle.

2565 En kraft for at ingen skal sorteres ut i livets begynnelse. Ingen skal stemples ut i
alderdommen.

2570

2575 KrF vil alltid være en kraft for klima, natur og miljø – ja, for god forvaltning av
skaperverket.

2580

2585

KrF vil alltid være en kraft for de utsatte, fattige og mest sårbare i vårt samfunn
– og internasjonalt.

2590

2595

KrF vil være en kraft for verdiopprustning og skaperkraft. Den pakken får du
ingen andre steder.

2600

2605

2610 Før påske besøkte jeg Roseslottet, øverst i Holmenkollen. Det er en gripende og
kraftfull kunstinstallasjon av Vebjørn Sand, som med pensel og symboler
forteller om livet og lidelsen

2615

2620

– og verdiene som ble satt på prøve, som ble satt ut av spill - frarøvet under
okkupasjonen. Og ikke minst om å stå opp - urokkelig mot hat, antisemittisme
og rasisme.

2625

2630

Min morfar Knut, KrFer og ung ordfører i Nesset. Fikk skrivepulten sin
konfiskert av tyskerne under krigen. Den pulten står hjemme hos meg nå.

2635

Et fysisk symbol på motstand. På verdier. På kamp.

2640

2645

2650 Og jeg glemmer aldri farmors historie. Om da Henry Rinnans folk plutselig
stod på kjøkkenet og spurte etter bestefar Asbjørn. De mistenkte ham for å
hjelp motstandsbevegelsen med å reparere og skjule radioutstyr. Noe han også
gjorde – med livet som innsats.

2655

2660

Flere og flere tidsvitner er borte nå.

2665

2670

Derfor er Roseslottet en viktig påminnelse. Viser hva en ekte verdiopprustning
krever. Det er mye vi tar for gitt..som en selvfølge.

2675

2685 Kongebjørka en av fem 20-35 meter høye gullinnstallasjoner - som ett av midtpunktene i Roseslottet. Representerer Kongens Nei. Viktigheten av å beskytte Grunnloven. Verdiene. Demokrati, Ytringsfriheten. Trosfriheten. Menneskeverdet.

2690

2695

Som Vebjørn Sand sa ved inngangen, med henvisning til Gullet som ble fraktet ut av landet, brakt i sikkerhet da tyskerne okkuperte landet - Så er det nettopp
2700 Verdiene - som er vår virkelige gullbeholdning.

2705

2710 Et bilde, og historien bak, traff meg særlig hardt. Det handlet om nazistenes massebord på 200.000 mennesker med funksjonsnedsettelse. Mer enn 5000 av dem var barn. Drapene var del av det såkalte eutanasi-programmet, som ble bygget opp i Tyskland allerede før krigsutbruddet.

2715

Befolkningen visste hva som skjedde og blant annet kirken protesterte.

2720 Programmet ble offisielt stanset i 1941 – men drapene fortsatte gjennom hele krigen.

2725

2730

Verdiopprustning handler om å bygge et vern. Et etisk og menneskelig vern mot forakten for svakhet. Mot tanken om at noen liv er mer verdt enn andre. Mot sortering og gradering.

2735

2740

Det er ikke nok med kunnskap – vi trenger verdier. Det er ikke nok med teknologiske fremskritt – de må styres av etisk bevissthet. Det er ikke nok å ruste opp forsvaret – vi trenger en verdiopprustning.

2745

2750

2755

2760

Og kjære Landsmøte, det er ikke noe parti som er bedre rustet til å ta opp denne kampen - enn KrF. Menneskeverdet er i partiets ryggmarg. Det er kjernen i et kristent menneskesyn. Verdier som samler. Ikke splitter.

2765

2770

En slik verdimønstring er ikke kulturkrig der en setter folk opp mot hverandre. KrFs linje er en annen. Vi skal bidra med tydelige standpunkt og gode verdier inn i dialog og debatt. Meningsmangfold, respekt og toleranse. Det er forutsetningen for et godt og varmere samfunn.

2780

2785

Som bygger på verdier og skaper verdier.

2790

2795

Kilde

<div>E-post fra KrF</div>

Emner

Familie, Forsvar, KrF, KrF, Kristendom, Menneskeverd, Verdier

2800

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/vi-trenger-en-verdiopprustning>

2805

2810

2815

2820

2825

2830

2835